

dosar nr. 2ra-92/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: (N. Pasecinic)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (V. Buhnaci, A. Malii, M. Guzun)

Î N C H E I E R E

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Grigore Chiroșca,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grigore Chiroșca
împotriva Ministerului Educației Culturii și Cercetării al Republicii Moldova cu
privire la încasarea diferenței la salariu, repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 24 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de Grigore Chiroșca și s-a menținut hotărârea din 15 martie
2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 25 august 2017, Grigore Chiroșca a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Educației al RM cu privire la încasarea diferenței la
salariu, repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul Grigore Chiroșca, a indicat că prin
hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 mai 2015 a fost admisă
acțiunea lui Grigore Chiroșca împotriva Ministerului Educației al RM, a fost
anulat ordinul de sancționare disciplinară - concedierea, restabilirea în serviciu, s-
a încasat salariul mediu pentru absența forțată de la muncă și prejudiciul moral.

Reclamantul Grigore Chiroșca, a menționat că, respectiva hotărâre a devenit
irevocabilă la 02 martie 2016, când a fost pronunțată încheierea Colegiului civil,
comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin care
recursul Ministerului Educației a fost declarat inadmisibil.

Reclamantul Grigore Chiroșca, a invocat că la judecarea cauzei în fond și în
conținutul hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 mai 2015,
instanța a stabilit mărimea salariului mediu lunar în sumă de 6435 lei. Salariul dat
a fost identificat din certificatul de salariu prezentat de către reprezentantul
pârâtului - Ministerul Educației, însă a fost calculat și eliberat de contabilitatea
Școlii profesionale Soroca, semnat de directorul Școlii - Ivan Luța.

Reclamantul Grigore Chiroșca, a declarat că, certificatul eliberat de Școala
profesională Soroca nu este corect, s-a adresat de mai multe ori către

administrația Școlii Profesionale Soroca pentru a i se elibera un certificat de salariu corect, însă i-a fost refuzat.

Reclamantul Grigore Chiroșca, a relatat că s-a adresat Direcției teritoriale inspectare financiară Bălți care, în urma controlului efectuat, a constatat că pentru perioada de lipsă forțată de la muncă, salariul mediu al lui Grigore Chiroșca în calitate de director a constituit 8 443 lei, adică cu 2 008 lei mai mult decât a fost indicat în certificatul care a fost prezentat de către Ministerul Educației la examinarea cauzei de restabilire în funcție.

Reclamantul Grigore Chiroșca, a menționat că ulterior, s-a adresat din nou către administrația Școlii Profesionale Soroca, care i-a eliberat certificatul nr. 572 din 26 aprilie 2016 și care reflectă salariul mediu real, care urma a fi încasat efectiv cu titlu de prejudiciu pentru privarea ilegală de a munci și care reflectă un salariu mediu lunar cu o diferență mai mare cu 2008 lei. Astfel, după ce a intrat în posesia actului de control nr. 27-15/125 din 20 aprilie 2016 al Direcției teritoriale inspectare financiară Bălți și certificatului nr. 572 din data de 26 aprilie 2016, eliberat de Școala Profesională Soroca, la 18 mai 2016 reclamantul a înaintat Ministerului Educației o cerere prealabilă, în care a solicitat recalcularea și achitarea diferenței dintre suma încasată cu titlu de prejudiciu material și moral, la care a primit răspunsul nr. 10/16-7393 din 18 octombrie 2016.

Reclamantul Grigore Chiroșca, a susținut că în rezultatul controlului efectuat, s-a stabilit că conducerea Școlii profesionale Soroca, prin inducerea în eroare a Ministerului Educației, a determinat reprezentanții acestei instituții să prezinte în instanța judecătorească un certificat fals privind salariul mediu și prin aceasta i s-a cauzat un prejudiciu.

Reclamantul Grigore Chiroșca a indicat că în hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 mai 2015, salariul mediu pentru o zi calendaristică urma să constituie 287,17 lei (8443,02 lei / 29,4 zile). Respectiv, suma care urma să fie încasată în favoarea reclamantului pentru lipsa forțată de la serviciu, pentru perioada 27 martie 2014 (ziua concedierii) - 25 mai 2015 (ziua pronunțării hotărârii), trebuia să constituie suma de 122 047, 25 lei (287,17 lei/zi x 425 zile). Astfel, având în vedere că prin hotărârea din 25 mai 2015 a fost dispusă încasarea doar a sumei de 93 019, 75 lei, consideră că diferența neperceptută, în mărime de 29 027,50 lei, urmează a fi încasată forțat.

Reclamantul Grigore Chiroșca a menționat că prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 mai 2015 s-a încasat cu titlu de prejudiciu moral suma de 6 435 lei. Astfel, consideră că, prin dispunerea încasării sumei de 6435 lei cu titlu de prejudiciu moral, în contextul în care salariul mediu lunar al reclamantului constituia 8 443,02 lei, se încalcă art. 90 alin. (3) Codul muncii, care prevede că mărimea prejudiciului moral nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului. Prin urmare, afirmă că mărimea prejudiciului moral urma să constituie suma de 8 443, 02 lei. Corespunzător, urmează a fi încasată diferența în mărime de 2 008,02 lei. În ce privește termenul de prescripție, consideră că acțiunea a fost depusă în termen, or dreptul la acțiune a început din momentul în care i-a fost comunicat actul de control nr. 27-15/125 din 20 aprilie 2016. Totodată, menționează că, în cazul în care instanța va considera că termenul urma să curgă de la o dată anterioară, solicită repunerea în termenul de adresare în judecată, deoarece doar după devenirea irevocabilă a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 mai 2015 s-a putut adresa organelor competente

pentru a fi verificată veridicitatea certificatelor prezentate de către pârât și respectiv să obțină actul de control nr. 27-15/125 din 20 aprilie 2016.

Reclamantul Grigore Chiroșca, a solicitat repunerea în termenul de adresare în instanță de judecată, admiterea acțiunii, încasarea diferenței de salariu neperceput pentru privarea ilegală de dreptul de a munci, pentru perioada 27 martie 2014 - 25 mai 2015 în valoare de 29 027,50 lei și a diferenței prejudiciului moral neperceput pentru privarea ilegală de dreptul de a munci, pentru perioada 27 martie 2014 - 25 mai 2015, în valoare de 2008, 02 lei.

Prin încheierea din 12 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis cererea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării cu privire la înlocuirea succesorului în drepturi, s-a înlocuit Ministerul Educației cu succesorul său în drepturi Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în cadrul cauzei civile intentată de Grigore Chiroșca împotriva Ministerului Educației Culturii și Cercetări cu privire la încasarea diferenței la salariu, repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 15 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a respins ca fiind neîntemeiată, cererea reclamantului Grigore Chiroșca cu privire la repunerea în termen de depunere a acțiunii pentru perioada 27 martie 2014 - 24 august 2014, s-a respins ca fiind depusă peste termen cererea de chemare în judecată depusă de Grigore Chiroșca împotriva Ministerului Educației Culturii și Cercetări cu privire la încasarea diferenței la salariu, repararea prejudiciului moral pentru perioada 27 martie 2014-24 august 2014, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Grigore Chiroșca împotriva Ministerului Educației Culturii și Cercetări cu privire la încasarea diferenței la salariu, repararea prejudiciului moral pentru perioada 25 august 2014-25 mai 2015.

Prin decizia din 24 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Grigore Chiroșca și s-a menținut hotărârea din 15 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grigore Chiroșca împotriva Ministerului Educației Culturii și Cercetări cu privire la încasarea diferenței la salariu, repararea prejudiciului moral.

La 06 noiembrie 2018, Grigore Chiroșca, a declarat recurs împotriva deciziei din 24 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă parțial acțiunea cu încasarea de la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în beneficiul lui Grigore Chiroșca a diferenței de salariu neperceput pentru perioada cuprinsă între 27 martie 2014 - 25 mai 2015 în sumă de 29 027,50 lei.

În motivarea cererii de recurs recurentul Grigore Chiroșca, a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea respingerii integrale a pretențiilor, le consideră vădit ilegale și neîntemeiate, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a interpretat în mod eronat legea, temei specificat la art. 432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă.

Recurentul Grigore Chiroșca, consideră că prezenta acțiune nu trebuie confundată cu acțiunea care a fost soluționată prin hotărârea din 25 mai 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău. Or, în acea acțiune se solicita restabilirea în funcția anterior deținută și încasarea salariului pentru absența forțată de la

muncă. În prezenta acțiune, declanșatorul curgerii termenului de prescripție nu este ordinul de concediere, ci momentul prezentării certificatului privind salariul mediu al recurentului care a avut loc în procesul examinării cauzei civile în baza căruia a fost emisă hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 25 mai 2015.

Recurentul Grigore Chiroșca consideră că este vădit eronată calcularea termenului de prescripție a prezentei acțiuni de la momentul emiterii ordinului de concediere nr. 173-c din 27 martie 2014, deoarece pentru sumele cuvenite pentru privarea ilegală de dreptul de a munci în legătură cu emiterea acestuia, instanța deja s-a expus prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 25 mai 2015, dispunând încasarea salariului bazând-se pe salariul mediu al reclamantului indicat vădit eronat de pârât în sumă de 6435 lei. Consideră că instanța de fond urma să calculeze termenul de prescripție, așa cum s-a solicitat în acțiunea înaintată, adică de la momentul comunicării Actului de control nr. 27-15/125 din 20 aprilie 2016 al Direcției teritoriale inspectare financiare teritoriale Bălți, or anume din acest moment a apărut dreptul reclamantului de a solicita diferența salariului neîncasat, așa cum este impus de art. 272 alin. (1) Cod civil.

Recurentul Grigore Chiroșca a indicat că nu este de acord cu argumentul instanței precum că, deținând funcția de administrator al instituției de învățământ, era obligat să-și cunoască salariul, or calcularea salariului și stabilirea cuantumului salariului mediu este de competența contabilului. De asemenea, indică că documentele oficiale se presupun a fi legale până la proba contrară, iar prezentarea de către pârât a certificatului privind salariul mediu nu a trezit dubii.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 24 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 11 septembrie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 9024 (f. d. 135), însă la materialele cauzei lipsesc date despre recepționarea acesteia, iar în cererea de recurs recurentul Grigore Chiroșca a indicat că a recepționat decizia din data de 24 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău la data de 19 septembrie 2018 (f. d. 138).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Grigore Chiroșca, la data de 06 noiembrie 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 28 noiembrie 2018, în adresa intimatului Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a fost expediată copia recursului declarat de Grigore Chiroșca, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Grigore Chiroșca, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Grigore Chiroșca, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Grigore Chiroșca, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes

(cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Grigore Chiroșca.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se considera inadmisibil recursul declarat de Grigore Chiroșca împotriva deciziei din 24 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grigore Chiroșca împotriva Ministerului Educației Culturii și Cercetări al Republicii Moldova cu privire la încasarea diferenței la salariu, repararea prejudiciului moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan